

Journal Armenien
MANZOUME-IEFKIAR
Grand Rue de la S-Porte.
CONSTANTINOPLE
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳԱՅԵՐԵԱՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳԱՅԵՐԵԱՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳԱՅԵՐԵԱՆ

Հայաստանի Էփեմար

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳԱՅԵՐԵԱՆ
ՆԵՐՔԻՆ, ԱԶԳԱՅԻՆ, ԲԱՆԱԲԱՆԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԴԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

منظومه افکار
ارمنيجه بومي وسياسي فقهه در
صاحب امتياز: اوهانس قريم
اداره: هانس: باب على جاده سنده نومرو 28
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳԱՅԵՐԵԱՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳԱՅԵՐԵԱՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳԱՅԵՐԵԱՆ

Առեհսրական Կեսեր

ԲԱՍՏԱՐԱԿԱՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳԱՅԵՐԵԱՆ

ԲԱՍՏԱՐԱԿԱՆ ԳԻՆԵՐԸ

Միշտ շահակա՛ն է ընթերցողներուն
ծանօթացնել կարեւոր ծառայարարութեան
մը նախաձեռնութիւն՝ բաժնակի գիները,
որոնց անկատար բարձրացումը հակադր-
զած է բաժնակի գինն ճարտարապետա-
սին վրայ թէ՛ Եւրոպայի և թէ՛ Մ.
Նախագահաց մէջ։

Արդ, առանց հայտի առեհսրական բե-
քին յապաղման հետեւութիւնները,
կրնայ ըստի որ աւելի քան 12 միլիոն
հայկի ճանապարհներն մը պիտի ըլլայ։
Ասիական գիներու անկումը որ նախատեսուի
չի տար, քանի որ համապատասխան
պիտի ըլլայ սպառումը պէտքերուն,
բայց միեւնոյն ատեն չարագործները
գիներու բարձրացումը մը, որուն հետեւ-
անքաղ պիտի ըլլայ պարտաւորող սպա-
ռումը որ առանձնապէս իր արտա-
գործութիւնները։

Արեւմտեւ մոլորակի է որ ճիշդագործ-
ներու վրայ գիները իրենց ընկալան վի-
ճակէն չչեղին, որպէս զի սպառումն ալ
օգտուի իրեն ընկալան առիթէն։
Պէտք չէ մոռնալ որ ճարտարապետութեան
պէտքերն այս տարի ամբողջ շատ կը
թուին ըլլալ որ գիներուն անկումն ար-
գելք պիտի ըլլան։

Մէկ խօսքով, բաժնակի բերքին
նախատեսուած ճանապարհները բարձ-
րացումէ աւելի փոքր անկում մը պիտի
պատճառէ գիներուն, որոնց արդի վի-
ճակը արդէն բարձր կրնայ նկատուիլ,
եթէ գիներու այս փոքր անկումը տեղի
ունենայ, ջնախարհ է օգտու քաղել,
որովհետեւ երկուսը ո՛րքան յառաջանա-
նայ, հոսիներն ամբողջ աւելի ձեռն
նկերք պիտի ըլլան, մասնաւոր երբ
բերքին շարժումը իր նուազման ըն-
թացքին մէջ խաչէ։

Անկախաբար այս իրողութիւններէն,
հարաւարական մեղմաններու արտադրու-
թիւնն մէջ ի գործ դրուած կառարարու-
թիւնները աւելցնեցած են բաժնակի
խնդրանքները։ Միւս կողմէ, այն
դժուարութիւնները, որոնք առաջ կու-
գան ստորին տեսակ բաժնակի վրայ աշ-
խատող չուգող գործարարներու երեսէն,
միայն կանգալիքի մէջ չէ որ զգալի
կ'ըլլան, այլ նաեւ ուրիշ երկրներու
մէջ։ Արդ, կ'ըսեն որ այս եղանակին
մէջ, բերքն աւելի մեծ ճանապարհով
ստորին տեսակ բաժնակի պիտի ար-
տադրէ, որպիսի եղած չէր նախորդ
տարիները։ Արդէն անցած տարի այս
մասին կարգ մը անպատեհութիւններ
առաջ եկան, որոնք ալ աւելի պիտի
ըլլան այս տարի։ Ստորեւ չեմք և նաեւ
բաժնակի ճարտարապետական կացութիւնն
այս անգամ աւելի ծանր հանգամանք
մը պիտի առնէ, որովհետեւ Հարաւային

Ամերիկայի մէջ և այլուր գտնուած
բոլոր ընտիր տեսակէ բաժնակիները կը
գնուին, այն յուսով որ ապագային
կարելի պիտի ըլլայ բարձր գիներով
ծախել զանոնք։

Ընդունելով հանդերձ որ այս գըն-
ուած բաժնակիներն ուշ կամ կանուխ ի
վաճառ պիտի հանուին, կը հետեւի
որ ընտիր տեսակէ բաժնակի միւրերը
այս տարի պիտի չգոհացնեն խնդրանքն
ըստ բաժնակիներն։

Այս պայմաններուն մէջ, ի՞նչ պիտի
ըլլայ հետեւանքը, Բուսեցաւ որ մասն-
ակիները, գէթ կանգալիքի մէջ, սովոր-
ականէն շատ աւելի կարեւոր քանա-
կութեամբ բաժնակի միւրերը ունին,
որոնք պիտի կրնան ի հարկին մեծ օգ-
տակարութիւն տեսնելով իրենց։ Հաւա-
նական է որ սպառումը համար նախա-
պատուութիւն տրուի լաւ տեսակէ
բաժնակին, որոյն պիտի կարելի է ստանալ
զայն ձեռնուած գիներով, բայց ի վերջոյ
կ'երեւի որ մասնաւորները պիտի պար-
տաւորին ստորին տեսակէ բաժնակի
գործածել, կարելի է նաեւ որ ընտիր
տեսակին գիները անտիճանաբար բարձ-
րանան և մասնաւորները չկրնան գնել
զանոնք, և իր հետեւութիւն, ինչն
ստորին տեսակի գիները, վերջապէս,
կրնայ պատահիլ նաեւ որ տեսակներու
միջեւ տարբերութիւնն ամբողջ մեծ
ըլլայ որ ստորին բաժնակի մեղմանը
յատուկ կ'առաջնորդեմք մեղմանը
ունեցող մասնաւորները նախապատու-
թիւն տան այդ բաժնակիներուն։

Բաժնակի գիները մեր ճարտարապետ-
ները՝ այժմ են Առաջին տեսակին
օխտ 81-83 շր., իրիւրին 7, 14-
16, 61/2, Պարզեմիւրին 63/2, և
Հաւելները 61/2 շր., հզգովտ սխալում
41/2-5 և անշուշտ 3 շր.։

Ինչպիսիք ըստեւ է որ խառնէի
գիներու բարձրացումն նպատակելի գա-
ղափարով խառնէ արտադրող գնաւորան
երկրներու միջեւ կնքուած պայմանա-
գրութիւնը շատ մը յայտեր ներշնչեց,
Յիշատ պայմանագրութիւնը, իր աշ-
ղեցութիւնն ի գործ դնելու վրայ ըլ-
լաւով, կ'արժէ տեղեկութիւն տալ
խառնէի ճարտարապետներ արդի վիճակին
վրայ։

Պարզեմիւրինը լայնօրէն օգտուե-
ցան այն դիւրութիւնն, որով իր
պարտաւոր պիտի կրնային գործածել
պայմանագրութեան նախատեսուած նոր
տուրքը և շարունակել իր ընդհանուր
մեծ ճանապարհով խառնէի զրկել
զէպի Սանդուս։ Սակայն յայտնի է որ
այս բոլոր խառնէիները չեն կրցած որ
առանձին Դեկտեմբերէն առաջ։

Խառնէի պարագային մէջ, խառնէի
ճարտարապետները ազդուած են Հաւելի
ճարտարապետ վրայ գործադրութիւնը
իրենց ընկալան վիճակն ունենին։ Յուն-
ական և փոքր-ինչ գինն էր 40.75,
Մարտին և Ապրիլին 41, Մայիսին և
Յունիսին 41.50, Յուլիսին և Օգոստոս-

ին 42, Սեպտեմբեր և Հոկտեմբեր 42.50
և Նոյեմբեր 42.75։ Այս տարւոյ առաջին
վիճակներն մէջ Ռիոյի և Սանդուսի մէջ
ստացուած է իր 11 միլիոն պարկի,
այսինքն ուրիշ տարիներու 12 միլիոնա-
նէն աւելի, բայցառութիւնը ըլլալով
1901, 1902 և 1903 տարիները, որոնց
արտադրութիւնն էր 15 միլիոն 523,000
պարկ և 12,324,000 պարկ։

Այս 11 միլիոն պարկի քանակու-
թիւնը աւելցն առաջ պատկանելի թիւ
մը կրնար նկատուիլ նոյն իսկ ամբողջ
տարւան բերքին համար, բայց այժմ
ո՛ր և է ազդեցութիւն չունի։

Թեւեւ Սառ Բաօսո տակաւին շատ
քիչ քանակութիւն զրկու է, բայց
Ռիոյի և Սանդուսի առաքուները ար-
դէն 11/2 միլիոն պարկի յաւելում մը
ցոյց կուտան անցեալ տարւան վրայ։
Այս պայմաններուն մէջ, կը թուի որ
ներածող ճարտարապետները ի վիճակի
կ'ըլլան Պարզեմիւրինը խառնէի
թեանց զինուորել, եթէ անոնք ուզեն
իրենց վճարել տալ 3 ֆր. յաւելում
միւրերը ստուգել, զոր Պարզեմիւրինը
կը գանձէ Դեկտեմբերէն։ Այս և 7000 800 ֆր. ի
բաժնի մը համար կը գործի, — տե-
սող մը խնայողութիւն, զոր գործա-
նորդ կողմէ ամառան փոքր վե-
ճարութիւններով, Այս գումարներով ընկե-
րացութիւնը դրամագրութիւն մը ունե-
նալով գնաւորան առեւտր. գործառ-
նութիւնները կ'ընեն և կրնայ վարել
և շարաքածին տալ։ Այս ընկերացու-
թիւնը մարտադրական նպատակին հա-
մար չէ որ հիմնուած է, այլ առեւտր-
հաստատութիւնն է որ ստիպ կ'առ-
նէ են, իսկ Ռեյնիւրի մէջ գոր-
նուած փոխառութեանց մասուկ մըն
է աւելի որ շատ մը վրայ հիմնուած չէ
այլ զուտ մարտադրական նպատակով
մը ունի։ Ծանաթմիւրին է. չի տար,
տոկոս չունենի, առեւտր. ընդարձակ
գործառնութիւններու մէջ չի մտնի,
այլ ապահով գործառնութիւններ միայն
կ'ընեն, Ընկերակցի կ'ընդունի այն ան-
ձեր միայն, որոնց բարոյականին և
պարկիւնները վրայ գաղափար մը
կազմած է։ Վարել անդամներն ո՛ր և է
վարձը չեն տարար, Միայն հաշուա-
կաւարկով կը դրամ կ'առնեն։ Իր քով
առանձին գումար կամ իրեն նուիրուած
դրամներն փոխառութիւններ կ'ընեն
և ընթացիկ հարկերը կը բաժնայ։

Խալիլի մէջ — Վերին Խալիլի մէջ
ժողովրդային պոռնիքներ շատ կան,
որոնք Գիւրանիոյ փոխառութեանց
անուանիկ նկարագրին ունին։ Աստուգ
փոխութիւնը դրամագրութիւնն անանուն ըն-
կերութիւններ են, որոնք միակ ստո-
րագրութեան մը վրայ կարճ օրուան
պայմանագրութիւնով դրամ կուտան։

Պեմիլի մէջ — Շուրջ-Տէլիլի պան-
ճանքներն սկզբունքը Պեմիլի մէջ
մտցուած է Մ. Լինս ու Սանդուսին։
Ամենէն հինք Լիւիս ժողովրդային
պանքն է, որ հիմնուած է 1864ին և
այժմ ունի 3000 անդամակիցներ։

Յոմալի մէջ — Վարկի առաջին

ընկերացութիւնը Յոմալի մէջ հիմ-
նուեցաւ 1857ին և հետզհետէ աւել-
ցաւ։ Այժմ 58 ժողովրդային պանքա-
ներ և 700 երկրագործական մասուկ կը
կան։ Հարաւային-արեւելեան մասին
մէջ է մասնաւոր որ զարգացած են
այս պանքաները։ 1884 Նոյմբ. 5ի օ-
րէնքով քաղաքներուց այս ընկերաց-
ութիւնները, որոնց կարգ մը առանձն-
նաշնորհ մեծ տրուեցան, իրենց միակ
նպատակն է դիւրացնել և երաշխա-
րել երկրագործական ճարտարապետա-
վարները բոլոր գործառնութիւնն
ները, Ընկերային դրամագրութիւնը բաժ-
նակիները ստորագրութիւններով չի
կրնար կազմուիլ, այլ միմիայն անգա-
մակցեցութեան վճարումներով։ Աստուգ
անուանական բաժնիներ կը կազմուի, Ե-
րոնք կրնան անհատաւոր ըլլալ, Արձա-
նագրուած դրամագրութիւն մէկ քառորդ
դրամագրութեան պէս, ընկերութիւնը կը
կազմուի, պայմանաւ որ իր կանոնա-
գիրն և իր անդամակցներուն ցանկը
մասուկան տեղական իշխանութեան
Բաղէնցի և շարժուն ստացումէ քիչ
առեւտր տուրքներ կ'ընեն։ Արձա-
նագրուած դրամագրութիւնն մէկ քառորդ
դրամագրութեան պէս, ընկերութիւնը կը
կազմուի, պայմանաւ որ իր կանոնա-
գիրն և իր անդամակցներուն ցանկը
մասուկան տեղական իշխանութեան
Բաղէնցի և շարժուն ստացումէ քիչ
առեւտր տուրքներ կ'ընեն։ Արձա-
նագրուած դրամագրութիւնն մէկ քառորդ
դրամագրութեան պէս, ընկերութիւնը կը
կազմուի, պայմանաւ որ իր կանոնա-
գիրն և իր անդամակցներուն ցանկը
մասուկան տեղական իշխանութեան
Բաղէնցի և շարժուն ստացումէ քիչ
առեւտր տուրքներ կ'ընեն։ Արձա-
նագրուած դրամագրութիւնն մէկ քառորդ
դրամագրութեան պէս, ընկերութիւնը կը
կազմուի, պայմանաւ որ իր կանոնա-
գիրն և իր անդամակցներուն ցանկը
մասուկան տեղական իշխանութեան
Բաղէնցի և շարժուն ստացումէ քիչ
առեւտր տուրքներ կ'ընեն։ Արձա-
նագրուած դրամագրութիւնն մէկ քառորդ
դրամագրութեան պէս, ընկերութիւնը կը
կազմուի, պայմանաւ որ իր կանոնա-
գիրն և իր անդամակցներուն ցանկը
մասուկան տեղական իշխանութեան
Բաղէնցի և շարժուն ստացումէ քիչ
առեւտր տուրքներ կ'ընեն։ Արձա-
նագրուած դրամագրութիւնն մէկ քառորդ
դրամագրութեան պէս, ընկերութիւնը կը
կազմուի, պայմանաւ որ իր կանոնա-
գիրն և իր անդամակցներուն ցանկը
մասուկան տեղական իշխանութեան
Բաղէնցի և շարժուն ստացումէ քիչ
առեւտր տուրքներ կ'ընեն։ Արձա-
նագրուած դրամագրութիւնն մէկ քառորդ
դրամագրութեան պէս, ընկերութիւնը կը
կազմուի, պայմանաւ որ իր կանոնա-
գիրն և իր անդամակցներուն ցանկը
մասուկան տեղական իշխանութեան
Բաղէնցի և շարժուն ստացումէ քիչ
առեւտր տուրքներ կ'ընեն։ Արձա-
նագրուած դրամագրութիւնն մէկ քառորդ
դրամագրութեան պէս, ընկերութիւնը կը
կազմուի, պայմանաւ որ իր կանոնա-
գիրն և իր անդամակցներուն ցանկը
մասուկան տեղական իշխանութեան
Բաղէնցի և շարժուն ստացումէ քիչ
առեւտր տուրքներ կ'ընեն։ Արձա-
նագրուած դրամագրութիւնն մէկ քառորդ
դրամագրութեան պէս, ընկերութիւնը կը
կազմուի, պայմանաւ որ իր կանոնա-
գիրն և իր անդամակցներուն ցանկը
մասուկան տեղական իշխանութեան
Բաղէնցի և շարժուն ստացումէ քիչ
առեւտր տուրքներ կ'ընեն։ Արձա-
նագրուած դրամագրութիւնն մէկ քառորդ
դրամագրութեան պէս, ընկերութիւնը կը
կազմուի, պայմանաւ որ իր կանոնա-
գիրն և իր անդամակցներուն ցանկը
մասուկան տեղական իշխանութեան
Բաղէնցի և շարժուն ստացումէ քիչ
առեւտր տուրքներ կ'ընեն։ Արձա-
նագրուած դրամագրութիւնն մէկ քառորդ
դրամագրութեան պէս, ընկերութիւնը կը
կազմուի, պայմանաւ որ իր կանոնա-
գիրն և իր անդամակցներուն ցանկը
մասուկան տեղական իշխանութեան
Բաղէնցի և շարժուն ստացումէ քիչ
առեւտր տուրքներ կ'ընեն։ Արձա-
նագրուած դրամագրութիւնն մէկ քառորդ
դրամագրութեան պէս, ընկերութիւնը կը
կազմուի, պայմանաւ որ իր կանոնա-
գիրն և իր անդամակցներուն ցանկը
մասուկան տեղական իշխանութեան
Բաղէնցի և շարժուն ստացումէ քիչ
առեւտր տուրքներ կ'ընեն։ Արձա-
նագրուած դրամագրութիւնն մէկ քառորդ
դրամագրութեան պէս, ընկերութիւնը կը
կազմուի, պայմանաւ որ իր կանոնա-
գիրն և իր անդամակցներուն ցանկը
մասուկան տեղական իշխանութեան
Բաղէնցի և շարժուն ստացումէ քիչ
առեւտր տուրքներ կ'ընեն։ Արձա-
նագրուած դրամագրութիւնն մէկ քառորդ
դրամագրութեան պէս, ընկերութիւնը կը
կազմուի, պայմանաւ որ իր կանոնա-
գիրն և իր անդամակցներուն ցանկը
մասուկան տեղական իշխանութեան
Բաղէնցի և շարժուն ստացումէ քիչ
առեւտր տուրքներ կ'ընեն։ Արձա-
նագրուած դրամագրութիւնն մէկ քառորդ
դրամագրութեան պէս, ընկերութիւնը կը
կազմուի, պայմանաւ որ իր կանոնա-
գիրն և իր անդամակցներուն ցանկը
մասուկան տեղական իշխանութեան
Բաղէնցի և շարժուն ստացումէ քիչ
առեւտր տուրքներ կ'ընեն։ Արձա-
նագրուած դրամագրութիւնն մէկ քառորդ
դրամագրութեան պէս, ընկերութիւնը կը
կազմուի, պայմանաւ որ իր կանոնա-
գիրն և իր անդամակցներուն ցանկը
մասուկան տեղական իշխանութեան
Բաղէնցի և շարժուն ստացումէ քիչ
առեւտր տուրքներ կ'ընեն։ Արձա-
նագրուած դրամագրութիւնն մէկ քառորդ
դրամագրութեան պէս, ընկերութիւնը կը
կազմուի, պայմանաւ որ իր կանոնա-
գիրն և իր անդամակցներուն ցանկը
մասուկան տեղական իշխանութեան
Բաղէնցի և շարժուն ստացումէ քիչ
առեւտր տուրքներ կ'ընեն։ Արձա-
նագրուած դրամագրութիւնն մէկ քառորդ
դրամագրութեան պէս, ընկերութիւնը կը
կազմուի, պայմանաւ որ իր կանոնա-
գիրն և իր անդամակցներուն ցանկը
մասուկան տեղական իշխանութեան
Բաղէնցի և շարժուն ստացումէ քիչ
առեւտր տուրքներ կ'ընեն։ Արձա-
նագրուած դրամագրութիւնն մէկ քառորդ
դրամագրութեան պէս, ընկերութիւնը կը
կազմուի, պայմանաւ որ իր կանոնա-
գիրն և իր անդամակցներուն ցանկը
մասուկան տեղական իշխանութեան
Բաղէնցի և շարժուն ստացումէ քիչ
առեւտր տուրքներ կ'ընեն։ Արձա-
նագրուած դրամագրութիւնն մէկ քառորդ
դրամագրութեան պէս, ընկերութիւնը կը
կազմուի, պայմանաւ որ իր կանոնա-
գիրն և իր անդամակցներուն ցանկը
մասուկան տեղական իշխանութեան
Բաղէնցի և շարժուն ստացումէ քիչ
առեւտր տուրքներ կ'ընեն։ Արձա-
նագրուած դրամագրութիւնն մէկ քառորդ
դրամագրութեան պէս, ընկերութիւնը կը
կազմուի, պայմանաւ որ իր կանոնա-
գիրն և իր անդամակցներուն ցանկը
մասուկան տեղական իշխանութեան
Բաղէնցի և շարժուն ստացումէ քիչ
առեւտր տուրքներ կ'ընեն։ Արձա-
նագրուած դրամագրութիւնն մէկ քառորդ
դրամագրութեան պէս, ընկերութիւնը կը
կազմուի, պայմանաւ որ իր կանոնա-
գիրն և իր անդամակցներուն ցանկը
մասուկան տեղական իշխանութեան
Բաղէնցի և շարժուն ստացումէ քիչ
առեւտր տուրքներ կ'ընեն։ Արձա-
նագրուած դրամագրութիւնն մէկ քառորդ
դրամագրութեան պէս, ընկերութիւնը կը
կազմուի, պայմանաւ որ իր կանոնա-
գիրն և իր անդամակցներուն ցանկը
մասուկան տեղական իշխանութեան
Բաղէնցի և շարժուն ստացումէ քիչ
առեւտր տուրքներ կ'ընեն։ Արձա-
նագրուած դրամագրութիւնն մէկ քառորդ
դրամագրութեան պէս, ընկերութիւնը կը
կազմուի, պայմանաւ որ իր կանոնա-
գիրն և իր անդամակցներուն ցանկը
մասուկան տեղական իշխանութեան
Բաղէնցի և շարժուն ստացումէ քիչ
առեւտր տուրքներ կ'ընեն։ Արձա-
նագրուած դրամագրութիւնն մէկ քառորդ
դրամագրութեան պէս, ընկերութիւնը կը
կազմուի, պայմանաւ որ իր կանոնա-
գիրն և իր անդամակցներուն ցանկը
մասուկան տեղական իշխանութեան
Բաղէնցի և շարժուն ստացումէ քիչ
առեւտր տուրքներ կ'ընեն։ Արձա-
նագրուած դրամագրութիւնն մէկ քառորդ
դրամագրութեան պէս, ընկերութիւնը կը
կազմուի, պայմանաւ որ իր կանոնա-
գիրն և իր անդամակցներուն ցանկը
մասուկան տեղական իշխանութեան
Բաղէնցի և շարժուն ստացումէ քիչ
առեւտր տուրքներ կ'ընեն։ Արձա-
նագրուած դրամագրութիւնն մէկ քառորդ
դրամագրութեան պէս, ընկերութիւնը կը
կազմուի, պայմանաւ որ իր կանոնա-
գիրն և իր անդամակցներուն ցանկը
մասուկան տեղական իշխանութեան
Բաղէնցի և շարժուն ստացումէ քիչ
առեւտր տուրքներ կ'ընեն։ Արձա-
նագրուած դրամագրութիւնն մէկ քառորդ
դրամագրութեան պէս, ընկերութիւնը կը
կազմուի, պայմանաւ որ իր կանոնա-
գիրն և իր անդամակցներուն ցանկը
մասուկան տեղական իշխանութեան
Բաղէնցի և շարժուն ստացումէ քիչ
առեւտր տուրքներ կ'ընեն։ Արձա-
նագրուած դրամագրութիւնն մէկ քառորդ
դրամագրութեան պէս, ընկերութիւնը կը
կազմուի, պայմանաւ որ իր կանոնա-
գիրն և իր անդամակցներուն ցանկը
մասուկան տեղական իշխանութեան
Բաղէնցի և շարժուն ստացումէ քիչ
առեւտր տուրքներ կ'ընեն։ Արձա-
նագրուած դրամագրութիւնն մէկ քառորդ
դրամագրութեան պէս, ընկերութիւնը կը
կազմուի, պայմանաւ որ իր կանոնա-
գիրն և իր անդամակցներուն ցանկը
մասուկան տեղական իշխանութեան
Բաղէնցի և շարժուն ստացումէ քիչ
առեւտր տուրքներ կ'ընեն։ Արձա-
նագրուած դրամագրութիւնն մէկ քառորդ
դրամագրութեան պէս, ընկերութիւնը կը
կազմուի, պայմանաւ որ իր կանոնա-
գիրն և իր անդամակցներուն ցանկը
մասուկան տեղական իշխանութեան
Բաղէնցի և շարժուն ստացումէ քիչ
առեւտր տուրքներ կ'ընեն։ Արձա-
նագրուած դրամագրութիւնն մէկ քառորդ
դրամագրութեան պէս, ընկերութիւնը կը
կազմուի, պայմանաւ որ իր կանոնա-
գիրն և իր անդամակցներուն ցանկը
մասուկան տեղական իշխանութեան
Բաղէնցի և շարժուն ստացումէ քիչ
առեւտր տուրքներ կ'ընեն։ Արձա-
նագրուած դրամագրութիւնն մէկ քառորդ
դրամագրութեան պէս, ընկերութիւնը կը
կազմուի, պայմանաւ որ իր կանոնա-
գիրն և իր անդամակցներուն ցանկը
մասուկան տեղական իշխանութեան
Բաղէնցի և շարժուն ստացումէ քիչ
առեւտր տուրքներ կ'ընեն։ Արձա-
նագրուած դրամագրութիւնն մէկ քառորդ
դրամագրութեան պէս, ընկերութիւնը կը
կազմուի, պայմանաւ որ իր կանոնա-
գիրն և իր անդամակցներուն ցանկը
մասուկան տեղական իշխանութեան
Բաղէնցի և շարժուն ստացումէ քիչ
առեւտր տուրքներ կ'ընեն։

Գահիրէ պիտի երթայ, ուր պիտի ան-
ցընէ ամբողջ ձմեռը, Կ'ըսուի որ Պ.
Սէն-Սանս պիտի այցելէ նաեւ Պոլիս,
ուր արեւելեան երաժշտութիւնը պիտի
ուսումնասիրէ:

ԿԵՆ ԵՆՂԻՆԱԿՆԵՐ.—

Եւրոպայի մէջ կին հեղինակները
ընդհանրապէս կամ վիպասանուհի են
և կամ բանաստեղծուհի, Ամերիկայի
մէջ կին հեղինակները աւելի թատե-
րադրուհի կ'ըլլան: Այս վերլիններու
թատրոնական յաջողութիւնները խիստ
շատ են, Այս տարի Միս Էլլա Վիգոր-
Նիւ-Եորքի մէջ ամէն իրիկուն անգլին
ծափեր կը խլէ իր Սիլվիանով, խիստ
արաւմուշկական թատերախաղ մը, և
Տիկին Յոնա Մէնա՝ իր Այր մարդուն
չափովը:

Միս Կողմէ Ամերիկացի ուրիշ կին
հեղինակ մը նշանաւոր դարձած է իր
թատրոնական թատերախաղով՝ Սելմ
Բրեմս. անցեալ տարի ալ Տիկին Մար-
թա Մորթըն առաջին մրցանակը չա՛նած
էր թատերադրական մրցումի մը մէջ
գեղեցիկ թատերախաղով մը վաճառա-
կանը, որուն ներքի կ'անցնէր — դար-
մանալի բան կին հեղինակի մը համար —
Նիւ-Եորքի Սակարանին մէջ:

Պ. ԷՍԺԵՆԻՔՈՒՍ ԴՈՒՍԿԻՆԱՆՈՒՍ
ՎԵՍԷՆՈՒՍ.

Այս ուրբաթ գիշեր, Բերա, Վա-
րէթէի թատրոնը նուագահանդէս մը
պիտի արտէր ի նպատակ նոյն թատրոնին
կարող երանշտապետ Մ. Էսթիէիթի,
որ ճշմարիտ կարողութիւն մը ունի:
Նոյն իրիկունը նուագախումբը ընտիր
կոմպոզիտոր պիտի զարնէ, շատ քիչ
հինգերէ պիտի երգեն, յունական թատե-
րախաղը զատելու մը պիտի ներկայա-
ցնէ Բրոքս. Ֆէրըք անպարտութիւն
պիտի ընէ:

Պ. Է. Էսթիէիթ — իբր անախակ
մը անհասարակ — մէկ ձեռքով դաշ-
նակ պիտի զարնէ խիստ դեղեցիկ կեր-
պով:

Պ. ՊԵՆԷՄԵՆՏԵՍԻՆ ՍԻ ԻՐ ԳՈՐ-
ԿԱՏԱՐՈՒՄԸ.—

Օտմ. Թատերախումբին առաջնա-
կարգ արուեստագէտ Պ. Ս. Պեննէմ-
ճեան կարծես ներկայացում մը պիտի
տայ այս փոքր շաբաթի օր Շաբաթ-Պա-
շի թատրոնին մէջ, Ներկայացուելիք
թատերախումբն է իիկը օր Շրմկն՝
այն թատերախումբը որուն մէջ Պ. Պեն-
նէմճեան իր թատերական յաջողական-
ներէն ամէնէն փայլուններէն մէկը կը
տանի միշտ: Պ. Պեննէմճեան խիստ
կարող արուեստագէտ մըն է, իր ար-
ուեստին ամբողջ սէրը և խղճարարու-
թիւնը ունեցող, որ միշտ կ'աշխատի
ոյ՛ն օր աւելի կատարելագործել իր
բնական արուեստը:

ԷՆՇԻՆԵՆՏԵՍԻՆ ԴԵՍ ԳՈՐ-
ՍՈՒՆՈՒՄԸ.—

Ձմրան այս եղանակին մէջ, ուր
էնֆիլէնցան ամբողջ ալ կը սպառ-
նայ, բոլորովին դիմաւոր կ'ըլլայ բա-
րեկամներն մէկուսն աւելի որ բռնկու-
թիւնը կ'ըստ, Հիպոթրասի աշակերտած
է բոլոր հիւանդութիւնները իրմէ հե-
ռու վաճառելու արհեստը սովորած է:
Այս ցանկաւորի բարեկամ երբ զգաց
թէ էնֆիլէնցան հետեւէն ժամէն պիտի
ողջունէ զինքը, անմիջապէս կ'անէ մէկ
կամ երկու իման և անմիջի փորձող
կը ծծէ ամբողջութեամբ անոր ջուրը:
Ամէն անգամ որ էնֆիլէնցայի հետ-
քեր կը նշմարէ իր վրայ, կը շարունա-
կէ խնկը զայն նոյն իսկ օրական երկու
լիմոնի ջուր, որով հիւանդութիւնը չի
ժողանքու իրեն:

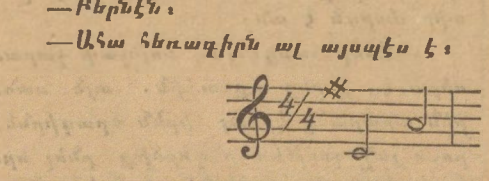
Փորձառու կ'ընք փորձել, Ըն-
թերցողներս ու ընթերցողուհիներս կըր-
նան այս դարձանիւն օգտուիլ, քանի
կարծիքը պիտի աւանդէ թէ ի՛նչ առ-
ասել ուսելիք կը յարմարի հորթին և
խոզերուն, պիտի աւանդէ նաեւ ել-
մական նախարարին կարծիքը թէ ա-
նոնց տրուելիք ուսելիքներուն ծախքը
ի՛նչ աղքեցութիւն կրնայ ընել հիմա-
ցողի վրայ, կ'ընէ անգլիական թերթի
մը:

ԸՆՏՐԱԿԱՆ ՊԱՅՔԱՐԸ ԳԵՐԻՄԸ
ՆԻՍԻՍ ՄԷՋ.—

Այս օրը իր անհատական իշխան Պի-
լով Բուսն պայքար մը կը մղէ նոր
Իտալիայի վրայ մեծամասնութիւն
չափուն համար: Սրտան ամէնէն հա-
տապ խոցիլը Գերմանիոյ մէջ նոր ըն-
տրութիւններն են, Ընթերցողականները
և Կաթնիկները մասնաւոր: Պիլով
ընտրական պայքարը նախապէս
կ'աշխատին Գերման Ժողովուրդին մէկ
երրորդը կաթնիկ է, և Գերմանիոյ մէջ
ամէն զանազան գործն զոր մը կը կա-
տարէ Անգլիոյնական կուսակցութեան
մէջ, Քառանկները ընտրական զարդ-
ներ կուտան բեմերէն, և անմաք
այ-
ցելով իրենց թեմականներուն, կա-
թնիկ ընտրելիներուն համար քաւէ

Այս օրը կ'ընէ, ինտեր կ'ըլլայ որ
աւելի բան մը կ'ընեն և անդին կ'իմա-
նան:

Ասիէ գիւրդին ի՛նչ կայ, կը պա-
տասխանէ միւսը որ առջինն աւելի
խելօք Գալիթ ըլլաւ քիչ յաւանքեր,
երբ չունին պոյնի վրայ կոխեցը ձա-
նը քիչէն կ'ընէ...
— Բրեւերն:—
— Անա հեռագիրն ալ այսպէս է:

ԲԱՍՏԱԿ

ՄԱՆՁԵՂԻՐ, 26/8 Յաւի.
Սրբի 6.04 ընչ

ԱՐՏԱՔԻՆ

ՅԱՐԱՆԱՆ ԵՒ ՎԱՏԻԿԱՆ.—

հոթիւնը սկսած է ծալլալ մարտի
կանի մէջ արտաքին գործոց նախարար
կարտինալ Մէրրի տէլ Վարի քաղաքա-
կանութեան դէմ, Ամէնէն առաջնա-
կարգ կարտինալները Ալլաբարի, Սա-
թօլլի, Ֆէրրաթա, Վանթիթիլի եղ-
բայր, և նոյն իսկ ծերունին Օրէլլա,
յայտնապէս իրենց արտու՛նը կը պար-
զեն Յարանայի դէմ Մէրրի տէլ Վարի
հետեւած քաղաքականութեան մասին,
Կարտինալը ինք ալ իմանալով իր դիր-
քին խախտած ըլլալը, իր անդորրու-
թիւնը կորսնցուցած է: Օստրիկարտի
Ռոմանօ մէջ հրատարակուած ինչ ինչ
վիճարական յօդուածները իրեն կը
վերադարձին, և Պապի ալ ըսեր է թէ
արտաքին գործոց նախարար կարտին-
ալին իմաստութեան վրայ իր պատե-
հոթիւնը կորսնցնելու վրայ է, իր
անկու՛մը ապահով կ'իյնուի, եթէ Քրիս-
տական կառավարութիւնը անհապառ-
թեան հակում մը ցոյց տայ, կամ հա-
կոցեն թէ կարտինալը խոշորագու
մըն է, զոր պէտք է բաժնան:

Պապական կառավարութիւնը
որոշեց որ այլ ևս զինուորականներուն
ամուսնական արարողութեանց համար
չգործածուի ինչպիսիս եկեղեցին որ
ցարդ իբրեւ մասնաւոր մատուռ մը նը-
կատուած էր, և այսուհետեւ հանրա-
յին կրօնական պաշտամունքը չկատար-
ուի այդ եկեղեցիին մէջ, Ասիէց առաջ
թէ եւ այդ եկեղեցին ամէն օր հանրու-
թեան առջեւ բաց չէր, սակայն յաճախ
սպանները հոն կատարելու մատուռ իրենց
ամուսնական արարողութիւնը և զին-
ուորական իշխանութիւնը ալ արտօնած
էին: Հիմա այս արտօնութիւնը կը
ջնջուի: Բայց ըսել չէ թէ եկեղեցին
բոլորովին պիտի զոգուի, որովհետեւ
կառավարական հրամանաւորը բացը-
րուպէս կ'ընէ թէ մասնաւոր կրօնա-
կան պաշտամունք կրնայ կատարուիլ
հոն զինուորական հիւանդանոցին (էն-
վալիա) կղերին կողմէ:

Ամէնէն թեմին մէջ աշխարհա-
կանները կրօնական ժողովը կազմեցին
կառավարութեան պահանջած ձեւով,
բայց երեքը չվստահեցան: Սպիտակ
պոսին գրելով Նաղոցի թէ ի՛նչ պէտք
է ընէ, և պատասխան ընդունեցաւ թէ
այդ ժողովը Պապին բացորոշ կամբէն
հակառակ կազմուած է, ուստի չի կր-
նար արտօնուի կամ ընդունուի: Եւ է
կերպով, Այդ ժողովին կազմութեան
դէմ, ինչպէս ըսողը, երեցին կը հա-
մայր յառաջիկայ կիրակիէն սկսեալ
պատարագ վստահեցան:

ԿՐՈՒՆԻՅ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒ ՊԻՆԵՆԻ ՄԷՋ
ԶԵՆԻՏԻՆԻՆԻՆԸ.— Պապական հաղա-
ւային մէկ դաւառին կառավարին և
կրօնից նախարար Մ. Պոնտի միջեւ
հետեւեալ հեռագիրները փոխանակուե-
ցան:

Հարաւային գաւառին կառավարին
հեռագիրը Կրօնից նախարարին —

«Ձեր հրամանին չնամանալ կերա-
նոցը պարպեցինք, քանանայ և աշա-
կերտ դուրս հանցինք, և մէկ հորթ ու
երկու խոզ գտանք: Ինչպէս կրնա-
կրնք զանոնք»:

Կրօնից նախարարին հեռագիրը հա-
րաւային գաւառին կառավարին —

«Այս ծանր ինչոյցուն մէջ ձեր մաս-
նոցութիւնը կ'ըմբռնէ: Ձառակէ ձեր
գաւառուն մէջ բաւական Պուրքառ
նեղ խոցիլը և հորթը կերակրելու հա-
մար, Եթէ չէք կրնար գտնել, կերէ՛ք
զատնք: Կատա»:

Գաւառական կառավարիչը կ'ար-
գարանայ սակայն, որովհետեւ Եթէ Մ.
Պոնտի ջրլար Կրօնից նախարար, որ
հեղուցիւն վարպետ մըն է, ապահո-
ւապէս երկրագործական նախարարին
կարծիքը պիտի աւանդէ թէ ի՛նչ առ-
ասել ուսելիք կը յարմարի հորթին և
խոզերուն, պիտի աւանդէ նաեւ ել-
մական նախարարին կարծիքը թէ ա-
նոնց տրուելիք ուսելիքներուն ծախքը
ի՛նչ աղքեցութիւն կրնայ ընել հիմա-
ցողի վրայ, կ'ընէ անգլիական թերթի
մը:

ԸՆՏՐԱԿԱՆ ՊԱՅՔԱՐԸ ԳԵՐԻՄԸ
ՆԻՍԻՍ ՄԷՋ.—

Այս օրը իր անհատական իշխան Պի-
լով Բուսն պայքար մը կը մղէ նոր
Իտալիայի վրայ մեծամասնութիւն
չափուն համար: Սրտան ամէնէն հա-
տապ խոցիլը Գերմանիոյ մէջ նոր ըն-
տրութիւններն են, Ընթերցողականները
և Կաթնիկները մասնաւոր: Պիլով
ընտրական պայքարը նախապէս
կ'աշխատին Գերման Ժողովուրդին մէկ
երրորդը կաթնիկ է, և Գերմանիոյ մէջ
ամէն զանազան գործն զոր մը կը կա-
տարէ Անգլիոյնական կուսակցութեան
մէջ, Քառանկները ընտրական զարդ-
ներ կուտան բեմերէն, և անմաք
այ-
ցելով իրենց թեմականներուն, կա-
թնիկ ընտրելիներուն համար քաւէ

ԸՆՏՐԱԿԱՆ ՊԱՅՔԱՐԸ ԳԵՐԻՄԸ
ՆԻՍԻՍ ՄԷՋ.—

Այս օրը իր անհատական իշխան Պի-
լով Բուսն պայքար մը կը մղէ նոր
Իտալիայի վրայ մեծամասնութիւն
չափուն համար: Սրտան ամէնէն հա-
տապ խոցիլը Գերմանիոյ մէջ նոր ըն-
տրութիւններն են, Ընթերցողականները
և Կաթնիկները մասնաւոր: Պիլով
ընտրական պայքարը նախապէս
կ'աշխատին Գերման Ժողովուրդին մէկ
երրորդը կաթնիկ է, և Գերմանիոյ մէջ
ամէն զանազան գործն զոր մը կը կա-
տարէ Անգլիոյնական կուսակցութեան
մէջ, Քառանկները ընտրական զարդ-
ներ կուտան բեմերէն, և անմաք
այ-
ցելով իրենց թեմականներուն, կա-
թնիկ ընտրելիներուն համար քաւէ

ԸՆՏՐԱԿԱՆ ՊԱՅՔԱՐԸ ԳԵՐԻՄԸ
ՆԻՍԻՍ ՄԷՋ.—

Այս օրը իր անհատական իշխան Պի-
լով Բուսն պայքար մը կը մղէ նոր
Իտալիայի վրայ մեծամասնութիւն
չափուն համար: Սրտան ամէնէն հա-
տապ խոցիլը Գերմանիոյ մէջ նոր ըն-
տրութիւններն են, Ընթերցողականները
և Կաթնիկները մասնաւոր: Պիլով
ընտրական պայքարը նախապէս
կ'աշխատին Գերման Ժողովուրդին մէկ
երրորդը կաթնիկ է, և Գերմանիոյ մէջ
ամէն զանազան գործն զոր մը կը կա-
տարէ Անգլիոյնական կուսակցութեան
մէջ, Քառանկները ընտրական զարդ-
ներ կուտան բեմերէն, և անմաք
այ-
ցելով իրենց թեմականներուն, կա-
թնիկ ընտրելիներուն համար քաւէ

ԸՆՏՐԱԿԱՆ ՊԱՅՔԱՐԸ ԳԵՐԻՄԸ
ՆԻՍԻՍ ՄԷՋ.—

Այս օրը իր անհատական իշխան Պի-
լով Բուսն պայքար մը կը մղէ նոր
Իտալիայի վրայ մեծամասնութիւն
չափուն համար: Սրտան ամէնէն հա-
տապ խոցիլը Գերմանիոյ մէջ նոր ըն-
տրութիւններն են, Ընթերցողականները
և Կաթնիկները մասնաւոր: Պիլով
ընտրական պայքարը նախապէս
կ'աշխատին Գերման Ժողովուրդին մէկ
երրորդը կաթնիկ է, և Գերմանիոյ մէջ
ամէն զանազան գործն զոր մը կը կա-
տարէ Անգլիոյնական կուսակցութեան
մէջ, Քառանկները ընտրական զարդ-
ներ կուտան բեմերէն, և անմաք
այ-
ցելով իրենց թեմականներուն, կա-
թնիկ ընտրելիներուն համար քաւէ

կեղերնացուցած է Թանճէրէն եօթը
միլոն հեռի կէտի մը վրայ, միանալու
համար մարզեան երկրորդ բանակին,
որ էլ Բասթէն կը յառաջանայ, և պաշ-
տօն ունի Բայսուլիին ճամբան կտրե-
լու, Եթէ անկեղ պորձէ հարաւային
լեռը հասնիլ Պէնի Մանուր ցեղին
մարդոց հետ, Ձինաթ, երկու մարզե-
ան բանակներու մէջտեղն է, Բայսու-
լի չի կրնար զէպ ի արեւմուտք Արդի-
ւա փախչիլ, ուր համախառնուած է պա-
տերազմական նախարարին զորքերուն
մէկ մասը, ոչ ալ կրնայ փախչիլ զէպի
արեւելք: Ռիթի, ուր ընդի պեղերը կ'ա-
տեն դիմքը:

Մարդիկ զինուորներն սկսան զոր-
ծողութեան Ձինայի դէմ: Բաղադրին
վրայ թանճը մուլ մը կը տեսնուի, որ
կազմուած է անշուշտ անբաժնօրէն
առաջ երեւած հրեաներէն, թնգանթ-
ները կրակ ընել սկսան, շատ մը հետա-
քեղներն քարծրանաղակներու վրայ
եւած կը դիմեն, Տիքե Մարթինի կը
ծանուցանէ թէ Ձինայի բերդը պաշար-
ուած է Մարզեան զինուորներու կողմէ,
և Արդիւլայի հետ հազարակցութիւն
ները ընդհատուած են: Այս թերթը
վստահելի աղբիւրէ մը առած լուրի մը
յնկովով՝ կ'ընէ թէ զորքերուն աւարա-
տութեան թողութիւնն արուեստա-
կան պահանջներու միայն որ աւագակ-
ներուն մարմինները կառավարութեան
յանձնուին: Ռայսուլի իր բերդը պատե-
րազմական վիճակի մէջ դրաւ: Շոգե-
նաւ մը զորքերով և մէկ թնգանթով
մտնեցան Արդիւլայ գաւառը: Համար
Ռայսուլիի և պատերազմական նախա-
րարին զինուորներուն միջև կ'ընէ սկը-
սած է, թէպէտ առակաւ մանրամասն
նորութիւններ կը պակսեն, Ձինայի կու-
րի մասին հասած ուրիշ լուրի մը նախկին
Ռայսուլի ժամը Յին տակաւին իր ընա-
կարանը կը գտնուի: Միայն իր հետե-
ւորդներն մէկ քանին լեռները փախած
են: Մարդիկ զինուորներէն միջև հիմա
եօթը հոգի մնաւ են: Մարդեան
զինուորները Ռայսուլիի ապստամու-
սներէն դէմ կրակ ընել սկսան, և անոր
հետեւորդներն ալ իրենց ամուր դի-
մքէն սաստիկ կերպով պատասխանե-
ցին: Եւ որովհետեւ իրենց հրազմանե-
րուն հաղթութիւնը շատ աւելի մեծ էր
քան զինուորները, ասոնք ստիպ-
ուեցան իւր քաղաքը, և ասոր վրայ
պատերազմական նախարարը 1500 միգր
հեռագիրով թէ թերթնօթ քաղաքի
սկսաւ, ժամը Ձին բերդը դադարէ էր
կրակ ընելը, որուն վրայ զինուորները
գարծաղ յաւաքացան, Այս միջոցին
Ռայսուլի լեռը փախած է, և ինչպէս
կը հաստատուի, պահուրած է լեռան
զապաթը գտնուող ժայռերուն մէջ:
Անոր կորուստին քանակութիւնը զեւ-
այտնի չէ: Ձինուորներուն կողմէ երեք
հոգի մնաւ և մէկքանի հոգի ալ
վիրաւորուած են: Վիրաւորներուն
մէջ կը գտնուի զինուորներուն պետը
որ անմիջեւ զարուստ է հրացանի
հարուստով մը:

Մարդիկ կառավարութիւնը
զենեականներուն ծանուցացիլ մը զգի-
լով յայտարարած է թէ կ'արգիլէ օտա-
րանգաւորները քաղ-գիւն որչա՛ն
սահմաններէն դուրս ելնելը: Եւ արե-
ցուցած է թէ հակառակ պարագային
չի կրնար անոնց ապահովութիւնը երա-
կաւորել:

ՄԱՐԶԵԻ ՍԱԽԻԿԱՆԱՆ ԸՆԴՆՈՒՄ
ՆԻՍԻՍ ՄԷՋ.—

Մարդիկ Կառավարութիւնը
զենեականներուն ծանուցացիլ մը զգի-
լով յայտարարած է թէ կ'արգիլէ օտա-
րանգաւորները քաղ-գիւն որչա՛ն
սահմաններէն դուրս ելնելը: Եւ արե-
ցուցած է թէ հակառակ պարագային
չի կրնար անոնց ապահովութիւնը երա-
կաւորել:

ՄԱՐԶԵԻ ՍԱԽԻԿԱՆԱՆ ԸՆԴՆՈՒՄ
ՆԻՍԻՍ ՄԷՋ.—

Մարդիկ Կառավարութիւնը
զենեականներուն ծանուցացիլ մը զգի-
լով յայտարարած է թէ կ'արգիլէ օտա-
րանգաւորները քաղ-գիւն որչա՛ն
սահմաններէն դուրս ելնելը: Եւ արե-
ցուցած է թէ հակառակ պարագային
չի կրնար անոնց ապահովութիւնը երա-
կաւորել:

ՄԱՐԶԵԻ ՍԱԽԻԿԱՆԱՆ ԸՆԴՆՈՒՄ
ՆԻՍԻՍ ՄԷՋ.—

Մարդիկ Կառավարութիւնը
զենեականներուն ծանուցացիլ մը զգի-
լով յայտարարած է թէ կ'արգիլէ օտա-
րանգաւորները քաղ-գիւն որչա՛ն
սահմաններէն դուրս ելնելը: Եւ արե-
ցուցած է թէ հակառակ պարագային
չի կրնար անոնց ապահովութիւնը երա-
կաւորել:

ՄԱՐԶԵԻ ՍԱԽԻԿԱՆԱՆ ԸՆԴՆՈՒՄ
ՆԻՍԻՍ ՄԷՋ.—

Մարդիկ Կառավարութիւնը
զենեականներուն ծանուցացիլ մը զգի-
լով յայտարարած է թէ կ'արգիլէ օտա-
րանգաւորները քաղ-գիւն որչա՛ն
սահմաններէն դուրս ելնելը: Եւ արե-
ցուցած է թէ հակառակ պարագային
չի կրնար անոնց ապահովութիւնը երա-
կաւորել:

նակ մը, որուն մէջ կը ընկեր երկա-
թուղիի պաշտօնէի մը կինը, որ փա-
տակներուն տակ մնաւ: Շինան նա-
նաւոր է իր գիւղին և իր գեղեցիկն
համար: Արդարեւ գեղեցիկ ծրանայի
սքանչելի աւանդական գեղեցիկներուն
ամէնէն գեղեցիկներէն է, և պատմա-
թեան մէջ ամէնէն նշանաւորներէն
մին է: Կը բարձրանայ սարահարթի մը
ծայրը՝ չըլկապառուած սարերին երեւո-
ւորակներէ, որմատուներէ, մար-
գազեաներէ, որոնք կը նային եր-
եան հովիտին վրայ, որուն մէջէն կը
նային Լիւտուր: Լուսաւ և Վիէն, և
քանի մը մղոն զէպ ի արեւմուտք կ'եր-
ան կը միանան Սափուի մօտ: Դըզ-
եակը աշտարակներու դարձանայի կողմ
մըն է աշտարակ աշտարակ վրայ
բարձրացած, և իրարու հետ իրենց կա-
պեցութիւնը հազիւ կը նշմարուի
դուրսէն: Այս գեղեցիկ շինուած է ե

3, 6. 15, 9. 15,

ԴԵՊ Ի ՍԱԿԱՐԱ

— 300000 —

14 Օգոստոսի

Կ'այցելեմ Հայոց Ս. Թորոս եկեղեցին, Կառուցուած 1841ին՝ Նախկին Խորհրդի մատարան կից, բաւական ընդարձակ, պատուհանաւորաւ ու վայելուչ տաճար մ'է քարայրէն, քառակուսի և կամարածէ առաստաղով, Ուշագրաւ է իր վերնատան ձեւը, երկուստեք զէպի խորանը երկարած թեւերով, որոնք կը դիւրացնեն տեսնել կանանց պաշտամունքը, երկուց կ'ազդեն ինձ՝ խորանաց և որմերուն պատկերներն իրենց սարսափելի ու տարօրինակ դիմաքով ու գոյներով, որոնք կարծես սահմանուած են՝ կրօնքն անարկուց ցոյցնելու, եկեղեցին ունի հինգ վեց ոչ հին քարաքանդակ, զորս ցոյց կուտան ինձ, Լուսաբարձ աստուծոյ երկուքը բացում է և քրտնաթոր տաճարմանը կը հանէ զանազան մէջ պատուած ծանր սպասուց բեռան մը տակէն, և ահա կը տեսնեմ որ զոյգ մը թանձր հատորներ են՝ Յայտաւարք ու Ճաշոց, շատ նոր ու պակասուոր, և որոնք լոկ իրենց սուտարածութեան համար արժանացած են այդ մեծ պատուին, մինչ միւսներն՝ աւելի յազգի՝ ձգուած են ժամանակ մէջ իրենց բախտին:

Եկեղեցւոյ շրջափակին մէջ կայ հին փոքրիկ գերեզմանը, գեանաւած ու սեւցած տապաւնաքարով, որոց վրայ արձանաքերէն շատ մեղ ոչ ծառօթ սովորութեամբ մը քանդակուած են ննդեցեղան արուստին նշանակները, մկրտ մը, մուր մը, դուր մը ևն., ինչ որ յատուկ է նոյն կողմերու, ինչպէս և Ռոմանովները:

Յետոյ կը մտնեմ դպրոցը՝ եկեղեցւոյ կից, ուր կ'ընդունին զիս քաղաքին երկու ծնրաւոր քահանայք, անորէն և ուսուցիչ մը, Հին, խորիմու ու միայաթի չէնք մը, որ ոչինչ ունի նիւթակապէս նախաձեռնի, Անոր փոխարէն նոր մ'է կառուցուած, որ սակայն անկարող և անգործածիկ կը մնայ՝ բարեբարաց անհամաձայնութեան պատճառաւ, Մեր սովորական տուաքիւնութիւնը:

16 Օգոստոսի

Երեկոյն մօրեղբորդուդայ հետ պըտայ մը կ'ընեմ գերեզմանատան և հողադաշններուն կողքը, քաղաքին և գերբը որ միանգամայն զբոսովայրն է Մալկարացոյ, Գարեղէն բոլորքի քառաւոր չէնքեր են այդ հողադաշնները, և իրենց կողին կախուած մէկ մէկ լիթիսարի անիւներ, որոնք հովին դէմ յայտն իրենց կառուած թեւերները, շարքով կը հովովին հայթայթուի: Մալկարացոյն աւերայի ախրը՝ Աստուծոյ դրօշի գեղեցիկ արձանոցէ մը կը լըսուի ձայնագրի մը ձոննը, որ արեւելեան միօրինակ ու խառնածայն եղանակով մ'առնէ: Ի յուր չորս հինգ յաճախորդաց, Աստուծոյ հետ միասին՝ այդպիսին ու պարտէզներն որ սիրուած են չորս կողմ, կանաչ հովիտներն ու բլրակներն, որ կը խոնարհին Մալկարայի առջեւ, վարդապարտի արեւը որ ընդունի իմ ետեւ կ'անցնի իր պատուած կնիցք յետին նշողները ցօղելով մեր ձակայն գերեզմանատան մեծաւոր փոստերուն վրայ, սայլերն ու մշակներն որ կը դառնան աշխատութենէ, այդ բոլորը ո՛րքան խոնր, ո՛րքան լոյզներ կը շաղկեն ինձ:

21 Օգոստոսի

Բայց այն է Մալկարայի օգոստոսը, Գալէա ի վեր պող հով մը անդադար կը տանէ ծառերը, Ան բարեխառնութիւնը գաղափար հոս՝ որ պիտի գտնէի, եթէ փոխանակ քաղաքի՝ անտառ մը ցոյցուած լինէր սոյն արքին վրայ, Յուրտ

է, ցո՛ւրաւ, ցո՛ւրաւ. և ես՝ ի պատիւ մեղացս՝ հարկադրուած եմ քաղաքին մէջ փակուած մնալ միշտ, Այսօր սակայն զարտուղութեամբ մեղմ որ մը կը չնէ, և Տ. Չօլաքեանի հետ կազմով մը կը սահնդք յունական կայի խաղաղը, որ վեանդուած է Մալկարայի հիւսիսակողմը. քանի վայրեան հեռաւորութեան վրայ, Ուխտաւորի մ'է այդ որդի տունն է երկու օրէն, Փոքրիկ կեղեւտու գիւղակ մը, որոյ նեղ փողոցաց մէջ շտապով կը պատրաստեն տոնաւածաւորի համար տախտակայ ծածկոյթներ, կիկելով ներս կը մտնենք մեծատանին նեղ ու ցած դռնէն, և ահա մեր առջեւ կը կանգնի քարայրէն թուր ուրմերով տաճարը, Անոր մօտ համապատասխան մը, որ քաղաքի վարչութեամբ կ'ընդունի զմեզ ու կ'առաջնորդէ եկեղեցին, Եղեղ և բաւական ընդարձակ չէնք մ'է սա ներքուստ. իւր խորանին տախտակովորմը, ամպիրը, եպիսկոպոսական թեւը ու դասերը խնամով և ճաշակով քանդակուած են ու քարքարուած իւր զանկար բաւական կոկիկ պատկերներով, Աստուծոյ մէջ նշանաւորագրային և խորանին միջին դրան մօտ առուցուածը, արձանաք թիթեղի մը մէջէն նայող իւր թէ Աստուածամօր իւղակար գլուխը, որոյ այդպիսի լինելուն կայրէն է համոզուիլ լոկ հաւատքով, այնքան մայած է ներկի ժողովրդեան համոզութեամբ արարչին ու դրամի կըտորներէն զորս սեղմելով կը փորձեն ազուցանել անոր վրայ, եթէ կ'ենան կը նշանակէ թէ ընդունելի են Աստուածածնին, իսկ եթէ սահնդ քանաձանակին մէջ, նշան է թէ հանելի չեն անցած, վանականին պատմութեան համեմատ՝ այս հրաշքագործ պատկերը իւրովի գաղթներ է չեմ գիտեր ուսկից որ և անկեղ աղ հոս, և ասոր ի պատիւ կառուցուած է տաճարը:

Այդ թուր կտան է՝ զոր մեծաւոր լուս պիտի դիմեն երեք որ յարատեւ չըլլակայ գիւղերէն բոլոր յունադաւան հաւատացեալք, նախ Պալկարքը, յետոյ Հոռոմները, ամբողջ ու դրամի կըտակին հսկում մը պիտի կատարեն և լուսնի աղօտ ճանաչելի ներքեւ տաճարի խորքէն արքանալով, երգելով կայթկելով, կայտառակելով. իսկ առաւելուս գինւոյ և օղբոյ գործընդունէ մէջէն՝ արքամօր կնիքնայարին պիտի նուիրեն իրենց անուոր ուխտները, Արդէն իսկ սկսած են՝ զայ անոնք, ու եկեղեցւոյն կողմնակի թեւերուն մէջ կը նշանակեց անկողնները, վերամիջին ու բարձր՝ բարձրած իրարմ վրայ, մինչև խորանին տախտակով, դարակներ՝ մէջ կերակրող խառնակիւրդ և արդեգի պատկերով, Հօդ՝ արքութեանց մէջ պիտի գիշերեն ուխտագործները, Ահա մանուկը գրկած, եւ մեկուսի տապաւնակներու վրայ կը տեսնեմ մայր մը իր երեխայարդ որդւոյն զով, որ խելագար է. կանգուն են և անշարժ՝ զոյգ մ'արձանաց պէս, ու մեղ կը նային այնպիսի աշքերով, որոց մէջ չվարձատրուած լոյսը կը մ'անտարբերութեան փոխուած է, և որոնք կը մնան հոգ՝ աւարակու համար սովորութեան նուիրագործած ուխտի ժամանակամիջոցը:

Ճանաք չըլլապատուած է վանքէն, կամ լաւ ևս հիւանդոցն, որոց հետ խտոր կը համեմատ, փայտեղ միայն յարկ՝ հին գծու չէնք մը, խիլներով ու եկեղեցւոյն նայող պատշաճանովով, Եւ ցո՛ւրաւ, ցո՛ւրաւ. և ես՝ ի պատիւ մեղացս՝ հարկադրուած եմ քաղաքին մէջ փակուած մնալ միշտ, Այսօր սակայն զարտուղութեամբ մեղմ որ մը կը չնէ, և Տ. Չօլաքեանի հետ կազմով մը կը սահնդք յունական կայի խաղաղը, որ վեանդուած է Մալկարայի հիւսիսակողմը. քանի վայրեան հեռաւորութեան վրայ, Ուխտաւորի մ'է այդ որդի տունն է երկու օրէն, Փոքրիկ կեղեւտու գիւղակ մը, որոյ նեղ փողոցաց մէջ շտապով կը պատրաստեն տոնաւածաւորի համար տախտակայ ծածկոյթներ, կիկելով ներս կը մտնենք մեծատանին նեղ ու ցած դռնէն, և ահա մեր առջեւ կը կանգնի քարայրէն թուր ուրմերով տաճարը, Անոր մօտ համապատասխան մը, որ քաղաքի վարչութեամբ կ'ընդունի զմեզ ու կ'առաջնորդէ եկեղեցին, Եղեղ և բաւական ընդարձակ չէնք մ'է սա ներքուստ. իւր խորանին տախտակովորմը, ամպիրը, եպիսկոպոսական թեւը ու դասերը խնամով և ճաշակով քանդակուած են ու քարքարուած իւր զանկար բաւական կոկիկ պատկերներով, Աստուծոյ մէջ նշանաւորագրային և խորանին միջին դրան մօտ առուցուածը, արձանաք թիթեղի մը մէջէն նայող իւր թէ Աստուածամօր իւղակար գլուխը, որոյ այդպիսի լինելուն կայրէն է համոզուիլ լոկ հաւատքով, այնքան մայած է ներկի ժողովրդեան համոզութեամբ արարչին ու դրամի կըտորներէն զորս սեղմելով կը փորձեն ազուցանել անոր վրայ, եթէ կ'ենան կը նշանակէ թէ ընդունելի են Աստուածածնին, իսկ եթէ սահնդ քանաձանակին մէջ, նշան է թէ հանելի չեն անցած, վանականին պատմութեան համեմատ՝ այս հրաշքագործ պատկերը իւրովի գաղթներ է չեմ գիտեր ուսկից որ և անկեղ աղ հոս, և ասոր ի պատիւ կառուցուած է տաճարը:

Ճանաք չըլլապատուած է վանքէն, կամ լաւ ևս հիւանդոցն, որոց հետ խտոր կը համեմատ, փայտեղ միայն յարկ՝ հին գծու չէնք մը, խիլներով ու եկեղեցւոյն նայող պատշաճանովով, Եւ ցո՛ւրաւ, ցո՛ւրաւ. և ես՝ ի պատիւ մեղացս՝ հարկադրուած եմ քաղաքին մէջ փակուած մնալ միշտ, Այսօր սակայն զարտուղութեամբ մեղմ որ մը կը չնէ, և Տ. Չօլաքեանի հետ կազմով մը կը սահնդք յունական կայի խաղաղը, որ վեանդուած է Մալկարայի հիւսիսակողմը. քանի վայրեան հեռաւորութեան վրայ, Ուխտաւորի մ'է այդ որդի տունն է երկու օրէն, Փոքրիկ կեղեւտու գիւղակ մը, որոյ նեղ փողոցաց մէջ շտապով կը պատրաստեն տոնաւածաւորի համար տախտակայ ծածկոյթներ, կիկելով ներս կը մտնենք մեծատանին նեղ ու ցած դռնէն, և ահա մեր առջեւ կը կանգնի քարայրէն թուր ուրմերով տաճարը, Անոր մօտ համապատասխան մը, որ քաղաքի վարչութեամբ կ'ընդունի զմեզ ու կ'առաջնորդէ եկեղեցին, Եղեղ և բաւական ընդարձակ չէնք մ'է սա ներքուստ. իւր խորանին տախտակովորմը, ամպիրը, եպիսկոպոսական թեւը ու դասերը խնամով և ճաշակով քանդակուած են ու քարքարուած իւր զանկար բաւական կոկիկ պատկերներով, Աստուծոյ մէջ նշանաւորագրային և խորանին միջին դրան մօտ առուցուածը, արձանաք թիթեղի մը մէջէն նայող իւր թէ Աստուածամօր իւղակար գլուխը, որոյ այդպիսի լինելուն կայրէն է համոզուիլ լոկ հաւատքով, այնքան մայած է ներկի ժողովրդեան համոզութեամբ արարչին ու դրամի կըտորներէն զորս սեղմելով կը փորձեն ազուցանել անոր վրայ, եթէ կ'ենան կը նշանակէ թէ ընդունելի են Աստուածածնին, իսկ եթէ սահնդ քանաձանակին մէջ, նշան է թէ հանելի չեն անցած, վանականին պատմութեան համեմատ՝ այս հրաշքագործ պատկերը իւրովի գաղթներ է չեմ գիտեր ուսկից որ և անկեղ աղ հոս, և ասոր ի պատիւ կառուցուած է տաճարը:

Ասոր մէկ անկեան մէջ կը գտնուի մատաղ տարեքան, ուր կը հանէ զմեզ մեր առաջնորդը խորին պատկառանքով մը, յայտարարելով թէ յայտարար չեմ լինել, և Տ. Չօլաքեանի հետ կազմով մը կը սահնդք յունական կայի խաղաղը, որ վեանդուած է Մալկարայի հիւսիսակողմը. քանի վայրեան հեռաւորութեան վրայ, Ուխտաւորի մ'է այդ որդի տունն է երկու օրէն, Փոքրիկ կեղեւտու գիւղակ մը, որոյ նեղ փողոցաց մէջ շտապով կը պատրաստեն տոնաւածաւորի համար տախտակայ ծածկոյթներ, կիկելով ներս կը մտնենք մեծատանին նեղ ու ցած դռնէն, և ահա մեր առջեւ կը կանգնի քարայրէն թուր ուրմերով տաճարը, Անոր մօտ համապատասխան մը, որ քաղաքի վարչութեամբ կ'ընդունի զմեզ ու կ'առաջնորդէ եկեղեցին, Եղեղ և բաւական ընդարձակ չէնք մ'է սա ներքուստ. իւր խորանին տախտակովորմը, ամպիրը, եպիսկոպոսական թեւը ու դասերը խնամով և ճաշակով քանդակուած են ու քարքարուած իւր զանկար բաւական կոկիկ պատկերներով, Աստուծոյ մէջ նշանաւորագրային և խորանին միջին դրան մօտ առուցուածը, արձանաք թիթեղի մը մէջէն նայող իւր թէ Աստուածամօր իւղակար գլուխը, որոյ այդպիսի լինելուն կայրէն է համոզուիլ լոկ հաւատքով, այնքան մայած է ներկի ժողովրդեան համոզութեամբ արարչին ու դրամի կըտորներէն զորս սեղմելով կը փորձեն ազուցանել անոր վրայ, եթէ կ'ենան կը նշանակէ թէ ընդունելի են Աստուածածնին, իսկ եթէ սահնդ քանաձանակին մէջ, նշան է թէ հանելի չեն անցած, վանականին պատմութեան համեմատ՝ այս հրաշքագործ պատկերը իւրովի գաղթներ է չեմ գիտեր ուսկից որ և անկեղ աղ հոս, և ասոր ի պատիւ կառուցուած է տաճարը:

Ճանաք չըլլապատուած է վանքէն, կամ լաւ ևս հիւանդոցն, որոց հետ խտոր կը համեմատ, փայտեղ միայն յարկ՝ հին գծու չէնք մը, խիլներով ու եկեղեցւոյն նայող պատշաճանովով, Եւ ցո՛ւրաւ, ցո՛ւրաւ. և ես՝ ի պատիւ մեղացս՝ հարկադրուած եմ քաղաքին մէջ փակուած մնալ միշտ, Այսօր սակայն զարտուղութեամբ մեղմ որ մը կը չնէ, և Տ. Չօլաքեանի հետ կազմով մը կը սահնդք յունական կայի խաղաղը, որ վեանդուած է Մալկարայի հիւսիսակողմը. քանի վայրեան հեռաւորութեան վրայ, Ուխտաւորի մ'է այդ որդի տունն է երկու օրէն, Փոքրիկ կեղեւտու գիւղակ մը, որոյ նեղ փողոցաց մէջ շտապով կը պատրաստեն տոնաւածաւորի համար տախտակայ ծածկոյթներ, կիկելով ներս կը մտնենք մեծատանին նեղ ու ցած դռնէն, և ահա մեր առջեւ կը կանգնի քարայրէն թուր ուրմերով տաճարը, Անոր մօտ համապատասխան մը, որ քաղաքի վարչութեամբ կ'ընդունի զմեզ ու կ'առաջնորդէ եկեղեցին, Եղեղ և բաւական ընդարձակ չէնք մ'է սա ներքուստ. իւր խորանին տախտակովորմը, ամպիրը, եպիսկոպոսական թեւը ու դասերը խնամով և ճաշակով քանդակուած են ու քարքարուած իւր զանկար բաւական կոկիկ պատկերներով, Աստուծոյ մէջ նշանաւորագրային և խորանին միջին դրան մօտ առուցուածը, արձանաք թիթեղի մը մէջէն նայող իւր թէ Աստուածամօր իւղակար գլուխը, որոյ այդպիսի լինելուն կայրէն է համոզուիլ լոկ հաւատքով, այնքան մայած է ներկի ժողովրդեան համոզութեամբ արարչին ու դրամի կըտորներէն զորս սեղմելով կը փորձեն ազուցանել անոր վրայ, եթէ կ'ենան կը նշանակէ թէ ընդունելի են Աստուածածնին, իսկ եթէ սահնդ քանաձանակին մէջ, նշան է թէ հանելի չեն անցած, վանականին պատմութեան համեմատ՝ այս հրաշքագործ պատկերը իւրովի գաղթներ է չեմ գիտեր ուսկից որ և անկեղ աղ հոս, և ասոր ի պատիւ կառուցուած է տաճարը:

Ճանաք չըլլապատուած է վանքէն, կամ լաւ ևս հիւանդոցն, որոց հետ խտոր կը համեմատ, փայտեղ միայն յարկ՝ հին գծու չէնք մը, խիլներով ու եկեղեցւոյն նայող պատշաճանովով, Եւ ցո՛ւրաւ, ցո՛ւրաւ. և ես՝ ի պատիւ մեղացս՝ հարկադրուած եմ քաղաքին մէջ փակուած մնալ միշտ, Այսօր սակայն զարտուղութեամբ մեղմ որ մը կը չնէ, և Տ. Չօլաքեանի հետ կազմով մը կը սահնդք յունական կայի խաղաղը, որ վեանդուած է Մալկարայի հիւսիսակողմը. քանի վայրեան հեռաւորութեան վրայ, Ուխտաւորի մ'է այդ որդի տունն է երկու օրէն, Փոքրիկ կեղեւտու գիւղակ մը, որոյ նեղ փողոցաց մէջ շտապով կը պատրաստեն տոնաւածաւորի համար տախտակայ ծածկոյթներ, կիկելով ներս կը մտնենք մեծատանին նեղ ու ցած դռնէն, և ահա մեր առջեւ կը կանգնի քարայրէն թուր ուրմերով տաճարը, Անոր մօտ համապատասխան մը, որ քաղաքի վարչութեամբ կ'ընդունի զմեզ ու կ'առաջնորդէ եկեղեցին, Եղեղ և բաւական ընդարձակ չէնք մ'է սա ներքուստ. իւր խորանին տախտակովորմը, ամպիրը, եպիսկոպոսական թեւը ու դասերը խնամով և ճաշակով քանդակուած են ու քարքարուած իւր զանկար բաւական կոկիկ պատկերներով, Աստուծոյ մէջ նշանաւորագրային և խորանին միջին դրան մօտ առուցուածը, արձանաք թիթեղի մը մէջէն նայող իւր թէ Աստուածամօր իւղակար գլուխը, որոյ այդպիսի լինելուն կայրէն է համոզուիլ լոկ հաւատքով, այնքան մայած է ներկի ժողովրդեան համոզութեամբ արարչին ու դրամի կըտորներէն զորս սեղմելով կը փորձեն ազուցանել անոր վրայ, եթէ կ'ենան կը նշանակէ թէ ընդունելի են Աստուածածնին, իսկ եթէ սահնդ քանաձանակին մէջ, նշան է թէ հանելի չեն անցած, վանականին պատմութեան համեմատ՝ այս հրաշքագործ պատկերը իւրովի գաղթներ է չեմ գիտեր ուսկից որ և անկեղ աղ հոս, և ասոր ի պատիւ կառուցուած է տաճարը:

Ճանաք չըլլապատուած է վանքէն, կամ լաւ ևս հիւանդոցն, որոց հետ խտոր կը համեմատ, փայտեղ միայն յարկ՝ հին գծու չէնք մը, խիլներով ու եկեղեցւոյն նայող պատշաճանովով, Եւ ցո՛ւրաւ, ցո՛ւրաւ. և ես՝ ի պատիւ մեղացս՝ հարկադրուած եմ քաղաքին մէջ փակուած մնալ միշտ, Այսօր սակայն զարտուղութեամբ մեղմ որ մը կը չնէ, և Տ. Չօլաքեանի հետ կազմով մը կը սահնդք յունական կայի խաղաղը, որ վեանդուած է Մալկարայի հիւսիսակողմը. քանի վայրեան հեռաւորութեան վրայ, Ուխտաւորի մ'է այդ որդի տունն է երկու օրէն, Փոքրիկ կեղեւտու գիւղակ մը, որոյ նեղ փողոցաց մէջ շտապով կը պատրաստեն տոնաւածաւորի համար տախտակայ ծածկոյթներ, կիկելով ներս կը մտնենք մեծատանին նեղ ու ցած դռնէն, և ահա մեր առջեւ կը կանգնի քարայրէն թուր ուրմերով տաճարը, Անոր մօտ համապատասխան մը, որ քաղաքի վարչութեամբ կ'ընդունի զմեզ ու կ'առաջնորդէ եկեղեցին, Եղեղ և բաւական ընդարձակ չէնք մ'է սա ներքուստ. իւր խորանին տախտակովորմը, ամպիրը, եպիսկոպոսական թեւը ու դասերը խնամով և ճաշակով քանդակուած են ու քարքարուած իւր զանկար բաւական կոկիկ պատկերներով, Աստուծոյ մէջ նշանաւորագրային և խորանին միջին դրան մօտ առուցուածը, արձանաք թիթեղի մը մէջէն նայող իւր թէ Աստուածամօր իւղակար գլուխը, որոյ այդպիսի լինելուն կայրէն է համոզուիլ լոկ հաւատքով, այնքան մայած է ներկի ժողովրդեան համոզութեամբ արարչին ու դրամի կըտորներէն զորս սեղմելով կը փորձեն ազուցանել անոր վրայ, եթէ կ'ենան կը նշանակէ թէ ընդունելի են Աստուածածնին, իսկ եթէ սահնդ քանաձանակին մէջ, նշան է թէ հանելի չեն անցած, վանականին պատմութեան համեմատ՝ այս հրաշքագործ պատկերը իւրովի գաղթներ է չեմ գիտեր ուսկից որ և անկեղ աղ հոս, և ասոր ի պատիւ կառուցուած է տաճարը:

Ճանաք չըլլապատուած է վանքէն, կամ լաւ ևս հիւանդոցն, որոց հետ խտոր կը համեմատ, փայտեղ միայն յարկ՝ հին գծու չէնք մը, խիլներով ու եկեղեցւոյն նայող պատշաճանովով, Եւ ցո՛ւրաւ, ցո՛ւրաւ. և ես՝ ի պատիւ մեղացս՝ հարկադրուած եմ քաղաքին մէջ փակուած մնալ միշտ, Այսօր սակայն զարտուղութեամբ մեղմ որ մը կը չնէ, և Տ. Չօլաքեանի հետ կազմով մը կը սահնդք յունական կայի խաղաղը, որ վեանդուած է Մալկարայի հիւսիսակողմը. քանի վայրեան հեռաւորութեան վրայ, Ուխտաւորի մ'է այդ որդի տունն է երկու օրէն, Փոքրիկ կեղեւտու գիւղակ մը, որոյ նեղ փողոցաց մէջ շտապով կը պատրաստեն տոնաւածաւորի համար տախտակայ ծածկոյթներ, կիկելով ներս կը մտնենք մեծատանին նեղ ու ցած դռնէն, և ահա մեր առջեւ կը կանգնի քարայրէն թուր ուրմերով տաճարը, Անոր մօտ համապատասխան մը, որ քաղաքի վարչութեամբ կ'ընդունի զմեզ ու կ'առաջնորդէ եկեղեցին, Եղեղ և բաւական ընդարձակ չէնք մ'է սա ներքուստ. իւր խորանին տախտակովորմը, ամպիրը, եպիսկոպոսական թեւը ու դասերը խնամով և ճաշակով քանդակուած են ու քարքարուած իւր զանկար բաւական կոկիկ պատկերներով, Աստուծոյ մէջ նշանաւորագրային և խորանին միջին դրան մօտ առուցուածը, արձանաք թիթեղի մը մէջէն նայող իւր թէ Աստուածամօր իւղակար գլուխը, որոյ այդպիսի լինելուն կայրէն է համոզուիլ լոկ հաւատքով, այնքան մայած է ներկի ժողովրդեան համոզութեամբ արարչին ու դրամի կըտորներէն զորս սեղմելով կը փորձեն ազուցանել անոր վրայ, եթէ կ'ենան կը նշանակէ թէ ընդունելի են Աստուածածնին, իսկ եթէ սահնդ քանաձանակին մէջ, նշան է թէ հանելի չեն անցած, վանականին պատմութեան համեմատ՝ այս հրաշքագործ պատկերը իւրովի գաղթներ է չեմ գիտեր ուսկից որ և անկեղ աղ հոս, և ասոր ի պատիւ կառուցուած է տաճարը:

Ճանաք չըլլապատուած է վանքէն, կամ լաւ ևս հիւանդոցն, որոց հետ խտոր կը համեմատ, փայտեղ միայն յարկ՝ հին գծու չէնք մը, խիլներով ու եկեղեցւոյն նայող պատշաճանովով, Եւ ցո՛ւրաւ, ցո՛ւրաւ. և ես՝ ի պատիւ մեղացս՝ հարկադրուած եմ քաղաքին մէջ փակուած մնալ միշտ, Այսօր սակայն զարտուղութեամբ մեղմ որ մը կը չնէ, և Տ. Չօլաքեանի հետ կազմով մը կը սահնդք յունական կայի խաղաղը, որ վեանդուած է Մալկարայի հիւսիսակողմը. քանի վայրեան հեռաւորութեան վրայ, Ուխտաւորի մ'է այդ որդի տունն է երկու օրէն, Փոքրիկ կեղեւտու գիւղակ մը, որոյ նեղ փողոցաց մէջ շտապով կը պատրաստեն տոնաւածաւորի համար տախտակայ ծածկոյթներ, կիկելով ներս կը մտնենք մեծատանին նեղ ու ցած դռնէն, և ահա մեր առջեւ կը կանգնի քարայրէն թուր ուրմեր